LT

„SMOKE FREE PARTNERSHIP“ INFORMACIJA

TABAKO GAMINIŲ DIREKTYVA: FAKTAI IR MITAI

Smoke Free Partnership
a world without tobacco

ERS EUROPEAN RESPIRATORY SOCIETY every breath counts
CANCER RESEARCH UK
ehn fighting heart disease and stroke european heart network
ash. action on smoking and health
sveikatos forumas
NTAK LITHUANIAN NATIONAL TOBACCO AND ALCOHOL CONTROL COALITION

ŠIOJE ORGANIZACIJOS „SMOKE FREE PARTNERSHIP“ (PATNERYSTĖS BE DŪMŲ) INFORMACIJOJE:

1.pateikiami faktai, kuriais pagrįstos persvarstytos Tabako gaminių direktyvos (TGD) pagrindinės naujosios priemonės,

2.paneigiami tabako pramonės skleidžiami mitai,

3.paaiškinama kodėl, mūsų manymu, kai kurias TGD vietas būtina peržiūrėti ir patobulinti.

PRIKLAUSOMYBĖ NUO RŪKYMO BŪDINGA VAIKAMS IR JAUNUOLIAMS -TODĖL TGD PADĖS APSAUGOTI BŪSIMĄJĄ KARTĄ

- Rūkaliai pradeda rūkyti vaikystėje, o suaugę rūko toliau: 70 % rūkalių pradeda rūkyti nesulaukę 18-os metų, o 94 % – iki 25-erių metų amžiaus.[1]
- Rūkymas yra pagrindinė ankstyvos mirties ir ligų, nuo kurių kasmet ES miršta 700 000 žmonių, priežastis, kurios galima išvengti. Nuo rūkymo miršta daugiau žmonių nei nuo eismo nelaimių, narkotikų vartojimo, savižudybių, žmogžudysčių, AIDS ir nelaimingų atsitikimų darbe kartu sudėjus.[2]
- Numatoma, kad per penkerius metus TGD padės sumažinti ES rūkančiųjų skaičių 2,4 mln. ir sukurti 2 234 naujų darbo vietų, atnešti 4 mlrd. EUR ekonominės naudos, sumažinti sveikatos priežiūros išlaidas 506 mln. EUR ir išgelbėti 16,6 mln. gyvenimo metų.[2]
- Tokiose šalyse kaip Kanada [3] ir Australija [4], taikančiose visapuses tabako kontrolės strategijas, įskaitant didelius vaizdinius įspėjimus apie pavojų sveikatai, kasmet žymiai mažėja rūkančio jaunimo.

TABAKO PRAMONĖS INTERESŲ KONFLIKTAS

Tarptautinėms tabako bendrovėms reikia kuo labiau didinti akcinio kapitalo vertę akcininkų naudai, todėl jie turi priešintis vyriausybių bandymams mažinti rūkymo paplitimą. ES ir jos valstybės narės (VN) pripažįsta, kad egzistuoja neišsprendžiamas interesų konfliktas tarp tabako pramonės ir visuomenės sveikatos.[5] Pasirašiusios PSO (Pasaulio sveikatos organizacijos) Tabako kontrolės pagrindų konvenciją (TKPK), ES ir jos VN privalo užtikrinti, kad tabako pramonės komerciniai ir monopoliniai interesai nepakenktų tabako kontrolės politikai.[6]

2000 metais bendrovė „British American Tobacco“ (BAT) teigė, kad dabartinė TGD, dėl kurios anuomet buvo deramasi, išnaikins darbo vietas Jungtinės Karalystės (JK) tabako gamybos pramonėje.[7] Tačiau 2005 metais, kai BAT iškėlė gamybą iš ES ir buvo prarasta 500 darbo vietų JK ir Airijoje, BAT savo spaudos pranešime teigė, kad taip padarė siekdama sumažinti išlaidas, o ne dėl TGD.[8] Tuo tarpu Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas nurodė, kad darbo vietų mažinimą tabako pramonėje iš esmės sąlygoja globalizacija, o NE tabako kontrolės įstatymai.[9]

Pramonės atstovų argumentams prieš TGD paprastai netaikoma nepriklausomo tikrinimo ar tarpusavio vertinimo procedūra. Tuo tarpu daugumą faktų, kuriais paremta TGD, teikia visuomenės sveikatos mokslininkai ir gydytojai praktikai, šie faktai yra nepriklausomai patikrinami bei įvertinami. Toliau pateikiami pramonės mitus paneigiantys faktai. Visi faktai šiame dokumente pateikti su nuorodomis į šaltinius, kurių išsamią medžiagą galima rasti internetinėje šio leidinio versijoje adresu www.smokefreepartnership.eu

TOBACCO MYTH - MITAI APIE TABAKĄ

1 MITAS

Nėra duomenų, kad TGD pasiūlymo priemonės bus veiksmingos

FAKTAS

Duomenys aiškiai rodo, kad TGD priemonės yra proporcingos vidaus rinkos atžvilgiu ir padės sumažinti pradedančių rūkyti jaunuolių skaičių, paskatins daugiau suaugusiųjų liautis rūkyti ir apsaugos anksčiau rūkiusius, kad šie vėl nepradėtų. Žr. tolesnę duomenų santrauką.

Paveikslėliai drauge su tekstiniais įspėjimais, užimančiais 75 % priekinės ir galinės pakelio pusės [3.2; 9 str.]

Sisteminis duomenų vertinimas rodo, kad įspėjimai apie pavojų sveikatai ant tabako pakuočių veiksmingai atbaido ketinančius pradėti rūkyti jaunuolius ir motyvuoja rūkančiuosius pagalvoti apie galimybę mesti rūkyti. Vaizdiniai įspėjimai ir 75 % bei didesnio ploto įspėjimai yra žymiai veiksmingesni už 50 % ar mažesnius vien tekstinius įspėjimus ir yra ypač veiksmingi jaunimo tarpe.[10] Tais metais, kai Belgijoje ant visų pakuočių imta skelbti pagalbos metantiems rūkyti linijos numerį, skambučių šiuo numeriu skaičius išaugo daugiau nei dviem trečdaliais.[11]

Šalys, kurios pradėjo naudoti didelius vaizdinius įspėjimus, tai padarė vykdydamos visapusę tabako kontrolės strategiją, o tokių pakelio pokyčių poveikis nėra greitas, todėl kartais sunku įrodyti priežastinį ryšį tarp įspėjimų apie pavojų sveikatai ir pradedančio rūkyti jaunimo skaičiaus sumažėjimo. Vis dėlto Kanados duomenys aiškiai rodo, kad 2001 m. pradėjus naudoti vaizdinius įspėjimus išaugo bandančiųjų mesti rūkyti skaičius ir sumažėjo rūkančiųjų skaičius.[12] Tais metais, kai buvo pradėti naudoti vaizdiniai įspėjimai, 15–19 metų amžiaus rūkančiųjų skaičius sumažėjo nuo 25 % iki 22 % ir toliau mažėjo – 2011 metais rūkantieji šioje amžiaus grupėje sudarė tik 12 %.[3]

Dervų, nikotino ir anglies monoksido (DNAM) kiekio užrašų pašalinimas nuo pakelių ir jų pakeitimas aprašomąja informacija [3.2, 12 str.]

Tai daroma atsižvelgiant į naujus duomenis, kurie rodo, kad ant cigarečių pakelio šono pateikta kiekybinė informacija apie dervas, nikotiną ir anglies monoksidą yra klaidinanti ir verčianti vartotojus manyti, jog kai kurie tabako gaminiai yra saugesni ar mažiau pavojingi už kitus.[13][14] Tai netiesa – mažai dervų turinčios cigaretės gali būti ne mažiau mirtinos nei daug dervų turinčios cigaretės.[15][16] Visgi kiekvienoje valstybėje narėje rūkantieji dažniausiai mini DNAM kiekius kaip geriausią kurio nors prekių ženklo nekenksmingumo požymį[17] ir rūkantieji, ypač tie, kurie ketina mesti rūkyti, reguliariai peržiūri šią informaciją.[18] Tai taip pat rodo būtinybę ant pakuočių skelbti informaciją apie metimą rūkyti, nes akivaizdu, jog norintieji mesti rūkyti peržiūri šią informaciją ant pakelio.

Plonų cigarečių uždraudimas [3.2, 12 str.]

Tyrimai apie pakelio dizaino poveikį jaunoms moterims, įskaitant prekių ženklo deskriptorius, tokius kaip „slims“ (plonos), taip pat ploni pakeliai ir rožinė spalva rodo, kad tokie pakeliai ne tik yra klaidinantys, bet ir daug patrauklesni jaunoms moterims.[19][20] Visų pirma, tokie pakeliai gali sustiprinti įsitikinimą, kad rūkymas padeda kontroliuoti apetitą ir neleidžia priaugti svorio, o taip pat yra mažiau kenksmingas. Tai yra didėjanti problema, į kurią TGD turi atkreipti dėmesį, kadangi numatoma, jog plonų cigarečių, kurios akivaizdžiai orientuotos į moteris, pasauliniai pardavimai nuo 2011 iki 2016 metų išaugs nuo 4 % iki 13 % rinkos.[21]

Minimalus 20 cigarečių pakelyje skaičius ir kubo formos pakelio reikalavimas [13 str.]

Jaunuoliams ypač aktuali yra kaina ir jie nėra linkę pirkti cigarečių aukštesnėmis kainomis.[22] Mažesni nei 19 cigarečių pakeliai jau yra uždrausti 16-oje iš 27 VN.[2] Įspėjimai apie pavojų sveikatai sukurti taip, kad veiksmingiausiai atrodo ant kubo formos pakelių, o įspėjimai ant kitokių formų, pvz., lūpdažio ar kvepalų formos pakelių [23], turi mažesnį poveikį, kadangi tekstas tuomet tampa glaustesnis.

Sudėtis ir emisijos – charakteringų aromatų uždraudimas [3.1, 6 str.]

Tabako gaminiai su aromatais, kurie charakterizuoja cigaretės skonį, yra draudžiami (pvz., šokolado, mėtų, vanilės, vyšnių, persikų ir vynuogių). Šie aromatai pagerina skonį ir palengvina įkvėpimą, ypač jauniems žmonėms, kurie tik pradeda rūkyti. [24]

2 MITAS

Dėl šio pasiūlymo išaugs nelegali tabako rinka

FAKTAS

Tarptautinių tabako bendrovių nerimas dėl nelegalios prekybos turi būti vertinamas jų pačių istorijos kontekste, kai tam tikri gamintojai palengvino nelegalų savo gaminių įvežimą.[25][26][27][28] Nuo 2004 m. keturios didžiosios tarptautinės tabako kompanijos sumokėjo milijardus dolerių baudų ir mokesčių, kad nutrauktų bylinėjimąsi su ES ir Kanada dėl nelegalaus cigarečių įvežimo.[29][30] Šiuo metu ES tiria bendrovės „Japan Tobacco International“ veiklą.

Poveikio vertinimas patvirtina, kad tabako pramonė nepateikė įtikinamų įrodymų, jog didesni įspėjimai dėl pavojaus sveikatai, vaizdiniai įspėjimai ar standartiniai pakeliai padidins nelegalią tabako rinką ir tokiu būdu sumažins legalius pardavimus.[2] Vaizdinius įspėjimus pradėjusios naudoti valstybės narės neužfiksavo nelegalios prekybos išaugimo, o JK, kur vaizdiniai įspėjimai buvo įvesti 2008 m., nelegali cigarečių rinkos dalis stabiliai sumažėjo nuo 14 % iki 9 %. [32]

Tabako pakeliai jau dabar lengvai padirbami, todėl pramonė deda paslėptus ženklus ant visų tabako pakelių, kad būtų galima atskirti autentiškus ir padirbtus pakelius. Pagal naująją direktyvą pakeliai ir toliau turės visus įspėjimus apie poveikį sveikatai ir kitus ženklus, kurie turi būti ant dabartinių pakelių, todėl jie nebus lengviau padirbami.[33]

Nelegalios prekybos kontrolė yra teisės aktų laikymosi užtikrinimo klausimas. 2012 m. lapkričio mėn. buvo priimtas PSO TKPK Nelegalios prekybos protokolas (NPP), kuris, kai tik bus ratifikuotas, dar labiau sustiprins ES galią kontroliuoti nelegalią prekybą. Pagal TGD nustatytas priemones visi tabako gamintojai privalės įdiegti stebėjimo ir sekimo sistemas, skirtas tam, kad ES atitiktų NPP reikalavimus.

3 MITAS

Šie pasiūlymai nėra visuomenėje populiarūs

FAKTAS
Tabako kontrolės politika yra populiari tarp ES piliečių: 76 % pritaria vaizdiniams įspėjimams ant pakelių; 73 % pritaria didesnio saugumo priemonėms ant pakelių; 63 % pritaria aromatų uždraudimui; 57 % pritaria paprastesniems, standartiniams pakeliams. [17]

4 MITAS

Pasiūlymas pakenks ES darbo rinkai

FAKTAS
Skaičiuojama, kad TGD pasiūlymai padės sumažinti tabako suvartojimą 2 % per 5 metus. Toks pardavimų sumažėjimas sąlygos nedidelį darbo vietų praradimą tabako sektoriuje, tęsdamas ilgalaikę tendenciją. Vis dėlto, tabako pramonė nėra daug darbo jėgos reikalaujanti pramonė. 2008 metais tabako pramonė įdarbino tik 34 000 žmonių [34], arba 0,015 % darbuotojų visose 27 ES valstybėse. Lėšos sutaupytos neperkant tabako gaminių bus skiriamos kitokioms prekėms ir paslaugoms (iš daugiau darbo jėgos reikalaujančiųsektorių) įsigyti. Šiose pramonės srityse išaugs jų gaminių paklausa ir padidės užimtumas, todėl per kitus penkerius metus ES bus sukurtos maždaug 2 234 papildomos darbo vietos.[35]

5 MITAS

Pasiūlymas pakenks augintojams

FAKTAS
ES tabako gamyba sudaro tik ketvirtį tabako pasiūlos Europos tabako pramonėje.[36] [37] 1 % tabako produktų sumažėjimas ES sąlygos daugiausia 0,25 % tabako derliaus Europoje sumažėjimą.[37] UNITAB patvirtino, kad charakteringų aromatų draudimas savaime nepakenks Burley augintojams, kadangi tai netrukdys naudoti priedų Burley tabake.[38]

6 MITAS

Priemonių sudėtingumas (pvz., sudėties reglamentavimas, stebėjimas ir sekimas) pakenks daugelio mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) gyvybingumui

FAKTAS
Už TGD priemonių įgyvendinimą atsako tabako gamintojai, o ne MVĮ, todėl nėra priežasties, dėl kurios šie pasiūlymai pakenktų MVĮ gyvybingumui. Mažmeniniai pardavimai sumažės palaipsniui, o ne per vieną naktį, kadangi pagrindinis poveikis bus pradedančio rūkyti jaunimo, o ne esamų rūkalių sumažėjimas, todėl parduotuvės turės laiko prisitaikyti.

7 MITAS

Papildomos pakuočių kontrolės priemonės pažeis intelektinės nuosavybės teises ir sukels žalos atlyginimo reikalavimus

FAKTAS
Tabako prekių ženklai jau yra ribojami įstatymų. Prekių ženklo naudojimas yra privilegija, o ne teisė, kaip paaiškinta TRIPS sutarties 20 straipsnyje ir 8 straipsnio 1 dalyje, kur teigiama, kad „narės gali priimti priemones, apsaugančias visuomenės sveikatą, jei tokios priemonės atitinka šio susitarimo nuostatas“. Iš tiesų tarptautiniai prekybos susitarimai nesukuria teisės naudoti prekių ženklus ir bet kuriuo atveju jie leidžia vyriausybėms įgyvendinti priemones, apsaugančias visuomenės sveikatą.[39] Prekių ženklus ES teisė jau riboja dabartinėje TGD [40] ir Vaistų direktyvoje [41] be teisės į kompensaciją.

8 MITAS

Pasiūlymai sukurs, o ne pašalins prekybos kliūtis

FAKTAS
Kaip nustatyta Poveikio vertinime, TGD pasiūlymais bus užtikrinta, kad VN nacionaliniai įstatymai atitiktų tarptautinius įsipareigojimus bei mokslinę faktų bazę ir tuo pačiu užtikrintų aukštą sveikatos apsaugos lygį, kaip to reikalaujama ES teisės aktuose.[2]

9 MITAS

Standartiniai pakeliai ir dideli įspėjimai apie poveikį sveikatai sukels sumaištį ir papildomas išlaidas mažoms įmonėms

FAKTAS
Iš tiesų lengviau parduoti standartinius pakelius, o ne logotipais perkrautus pakelius. Pramonės skaičiavimai, kad tai užtruktų 45 sekundėmis ilgiau kiekvienam pardavimui, paremti tik 6 tabako pardavėjų nuomonių apklausa.[42] Objektyviu tyrimu, kurio metu įvertinta daugiau kaip 5 000 pardavimų, nustatyta, kad standartiniai pakeliai neilgina pardavimo laiko [43] ir tai patvirtinta Australijos patirtimi. [44]

10 MITAS

Tabako pramonė privalo turėti lygią teisę daryti įtaką visuomenės sveikatos politikos kūrimo procesui

FAKTAS
Tabakas nėra toks pat produktas, kaip visi kiti – tai vienintelė legali vartojimo prekė rinkoje, kuri yra mirtina, jei vartojama pagal paskirtį. Todėl JK ir daugiau kaip 170 kitų vyriausybių pasirašė PSO Tabako kontrolės pagrindų konvenciją, kuri teisiškai įpareigoja vyriausybes griežtai reguliuoti tabako gaminius ir apsaugoti jų tabako kontrolės politiką nuo tabako pramonės komercinių ir monopolinių interesų.

TGD PATOBULINIMAI

„Smoke Free Partnership“ mano, kad TGD galima patobulinti šiais būdais.

Standartinis pakelis [(40),(41) 24 str.]

VN turi galimybę nustatyti standartinį pakelį, tačiau mes manome, kad tai turi būti privaloma TGD nuostata, kadangi yra tvirtų įrodymų, kad standartinis pakelis, nuo kurio pašalinti visi prekių ženklų elementai (spalvos, logotipai ir t. t.), išskyrus gaminio pavadinimą standartiniu šriftu, žymiai sustiprintų įspėjimų apie pavojų sveikatai poveikį ir sumažintų pakelio patrauklumą, ypač jaunimui. Kaip teigė vienas „Philip Morris“ vadovų, „galutinė mūsų komunikacijos su rūkančiaisiais priemonė yra pats pakelis. Nesant kitų rinkodaros priemonių, mūsų pakuotės [...] yra vienintelis mūsų firmos ženklo esmės skelbimo būdas“.[45]

Atsekamumo ir apsaugos priemonės [14 str.]

TGD pasiūlyme reikalaujama, kad pakelio lygiu visoje tiekimo grandinėje (išskyrus mažmeninę prekybą) būtų įdiegta ES stebėjimo ir sekimo sistema. Dabartinė direktyva suteikia Komisijai įgaliojimus priimti technines priemones, susijusias su atsekamumu ir identifikavimu, ir šie įgaliojimai įgyvendinami dabartinėje direktyvoje. Ši naujoji priemonė sustiprins valstybių narių galimybes kontroliuoti nelegalią prekybą ir leis vartotojams patikrinti tabako gaminių autentiškumą. Vis dėlto, pasiūlymas būtų žymiai stipresnis, jei būtų reikalaujama numatyti saitus tarp identifikatorių ant pakelių ir pakuotės išorėje; nematomas ir matomas apsaugos priemones ir su stebėjimu bei tai, kad su sekimu susijusių duomenų saugojimas ir prieiga būtų nepriklausomi nuo tabako kompanijų.

Nikotino turintys produktai [18 str.]

Šiuo pasiūlymu reikalaujama, kad tam tikrą nikotino koncentraciją viršijantys produktai būtų leidžiami kaip vaistai, o nesiekiantys šios koncentracijos būtų traktuojami pagal TGD. Mes primygtinai rekomenduojame, kad visiems nikotino turintiems ne tabako produktams būtų reikalingi vaistų leidimai. Todėl, kad:

- Vaistų taisyklės užtikrins, kad kokybiški produktai toliau būtų pasiekiami rūkantiesiems, tačiau jų nebūtų galima parduoti ar reklamuoti vaikams ir jaunuoliams, kurie nerūko. Tai taip pat leis uždrausti saldumynus primenančius aromatus, tokius kaip kramtomoji guma, šokoladas ir vanilė, kurie yra patrauklūs vaikams.

- Ribinį kiekį šioje direktyvoje sunku išmatuoti, kadangi dabartinis vartotojų suvartojamas nikotino kiekis priklauso nuo to, kaip produktas naudojamas, o ne pats nikotino kiekis jame. Dabartinė TGD versija šioje srityje būtų prasta reglamentavimo priemonė, kadangi nustatyti tai, ar produktas viršija, ar nesiekia ribinio kiekio yra sunku ir brangu, todėl labai panašūs produktai būtų reglamentuojami labai skirtingais būdais.

- Ant pagal TGD reglamentuojamų produktų priekio ir galo turės būti 30 % ploto užimantis įspėjimas, skelbiantis: „Šis produktas turi nikotino ir gali pakenkti jūsų sveikatai“. Šis įspėjimas yra klaidinantis ir gali atgrasinti rūkančiuosius naudoti pakaitinę nikotino terapiją (PNT). PNT turi Europos Sąjungos vaistų licenziją ir yra skirta padėti rūkantiesiems mesti, kadangi joje esantis nikotinas veiksmingai padeda rūkantiesiems mesti rūkyti be žalos. Vaistų leidimai visiems nikotino turintiems produktams pašalins tokio įspėjimo poreikį.

Šaltiniai

[1] Special Eurobarometer 385, Attitudes of Europeans towards tobacco 2012: http://ec.europa.eu/health/tobacco/docs/eurobaro_attitudes_towards_tobacco_2012_en.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[2] Impact Assessment accompanying the Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States concerning the manufacture, presentation and sale of tobacco and related products. Commissione europea dicembre 2012. http://ec.europa.eu/health/tobacco/docs/com_2012_788_ia_en.pdf Data di accesso: 10 marzo 2013.

[3] Health Canada. Canadian Tobacco Use Monitoring Survey (CTUMS) 2011. http://www.hc-sc.gc.ca/hc-ps/tobac-tabac/research-recherche/stat/ctums-esutc_2011-eng.php Data di accesso: 3 marzo 2013.

[4] White, V. Bariola, E. Australian secondary school students' use of tobacco, alcohol, and over-the counter and illicit substances in 2011. Relazione a cura di: Drug Strategy Branch Australian Government Department of Health and Ageing. Dicembre 2012. http://www.nationaldrugstrategy.gov.au/internet/drugstrategy/Publishing.nsf/content/BCBF6B2C638E1202CA257ACD0020E35C/$File/National%20Report_FINAL_ASSAD_7.12.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[5] Linee guida sull'Articolo 5.3 della Convenzione quadro dell'OMS. http://www.who.int/fctc/protocol/guidelines/adopted/article_5_3/en/index.html. Data di accesso: 15 marzo 2013.

[6] Articolo 5.3 della FCTC dell'OMS http://www.who.int/fctc/text_download/en/index.html. Data di accesso: 15 marzo 2013.

[7] Mandal et al. Block, amend, delay: tobacco industry efforts to influence the European Union's Tobacco Products Directive (2001/37/EC). Giugno 2012. http://www.smokefreepartnership.eu/IMG/pdf/EU_TI_TPD_report_May_2012.pdf. Data di accesso: 15 marzo 2013.

[8] Comunicato stampa BAT, 13 luglio 2005. UK and Ireland announce factory closure proposals. http://www.bat.com/group/sites/uk__3mnfen.nsf/vwPagesWebLive/DO6P3DSB?opendocument&SKN=1. Data di accesso: 10 marzo 2013.

[9] Decisione del Parlamento europeo e del Consiglio sulla mobilitazione del Fondo europeo di adeguamento alla mobilitazione in conformità al punto 28 dell'accordo interistituzionale del 17 maggio 2006 tra il Parlamento europeo, il Consiglio e la Commissione sulla disciplina di bilancio e la sana gestione finanziaria. Marzo 2013 http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0119:FIN:EN:PDF Data di accesso: 15 marzo 2013.

[10] Health Warning Messages on Tobacco Products: A Review (Hammond 2011, Tobacco Control) http://www.tobaccolabels.ca/healt/resources/2011hwmreviewhammondpdf Data di accesso: 3 marzo 2013. A Review of the Science Base to Support the Development of Health Warnings for Tobacco Packages. Newport: Sambrook Research International; 2009. (Report prepared for the European Commission). http://ec.europa.eu/health/tobacco/docs/warnings_report_en.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[11] Fondazione contro il cancro, Comunicato stampa, Bruxelles, 3 febbraio 2012. http://www.cancer.be/sites/default/files/cp-tabacstop-fev2012.pdf

[12] Azagba, S, Sharaf, M. The Effect of Graphic Cigarette Warning Labels on Smoking Behaviour: Evidence from the Canadian Experience. Nicotine & Tobacco Research, 2012. http://ntr.oxfordjournals.org/content/early/2012/09/12/ntr.nts194.full Data di accesso: 15 marzo 2013.

[13] Hammond D, White CM: Improper disclosure: Tobacco packaging and emission labelling regulations, Public Health, 2012, doi:10.1016/j.puhe.2012.03.012 http://davidhammond.ca/Old%20Website/Publication%20new/2012%20Constituent%20Labels%20-%20Public%20Health%20%28Hammond%20&%20White%29.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[14] Gallopel-Morvan K, Moodie C, Hammond D, Eker F, Beguinot E, Martinet Y: Consumer understanding of cigarette emission labelling. European Journal of Public Health, 2010, doi: 10.1093/eurpub/ckq087 http://eurpub.oxfordjournals.org/content/early/2010/07/01/eurpub.ckq087.full Data di accesso: 15 marzo 2013.

[15] Leavell, N. The Low Tar Lie. Tobacco Control 1999;8:433–439 http://tobaccocontrol.bmj.com/content/8/4/433.full Data di accesso: 15 marzo 2013.

[16] Monograph 13: Risks Associated with Smoking Cigarettes with Low Tar Machine-Measured Yields of Tar and Nicotine. National Cancer Institute. US National Institutes of Health. http://cancercontrol.cancer.gov/brp/tcrb/monographs/13/ Data di accesso: 4 marzo 2013.

[17] Special Eurobarometer 385, Attitudes of Europeans towards tobacco 2012: http://ec.europa.eu/health/tobacco/docs/eurobaro_attitudes_towards_tobacco_2012_en.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[18] Environics Research Group: Toxics information on cigarette packaging: results of a survey of smokers. Health Canada, 2003 www.tobaccolabels.ca/constitu/canada Data di accesso: 15 marzo 2013.

[19] Hammond D, Daniel S, White CM: The effect of cigarette branding and plain packaging on female youth in the United Kingdom, Journal of Adolescent Health, 2012. http://davidhammond.ca/Old%20Website/Publication%20new/2012%20UK%20Youth%20Plain%20Packaging%20-%20JAH%20(Hammond%20et%20al).pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[20] Impact of female-oriented cigarette packaging in the United States. Hammond D, Doxey J, Daniel S, Bansal-Travers M. Nicotine & Tobacco Research 2011, Aprile 2012; doi: 10.1093/ntr/ntr045.

[21] Passport, New product development in cigarettes: innovate or fail – keeping price in power, Euromonitor International, 2012.

[22] Curbing the Epidemic. Banca mondiale. 1999. http://transition.usaid.gov/policy/ads/200/tobacco.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[23] Hammond D, White C, Anderson W, Arnott D, Dockrell M.The perceptions of UK youth of branded and standardised, 'plain' cigarette packaging. European Journal of Public Health (in corso di revisione).

[24] Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks, Addictiveness and Attractiveness of Tobacco Additives SCENIHR, 2010 http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenihr_o_029.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[25] House of Commons, Committee of Public Accounts. Twenty-first report: tobacco smuggling, HC143. London, Houses of Parliament, 2003. http://www.publications.parliament.uk/pa/cm200203/cmselect/cmpubacc/398/398.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[26] Health Select Committee Second Report, 2000. Section IV, Expanding into new markets http://www.parliament.the-stationery-office.co.uk/pa/cm199900/cmselect/cmhealth/27/2717.htm#a18

[27] Beelman MS, Birnbauer B, Campbell D, Marsden W, Schelzig E, Sisti L. Tobacco Companies Linked to Criminal Organizations in Cigarette Smuggling. Washington DC, Center for Public Integrity, 3 marzo 2000 http://www.icij.org/node/460/tobacco-companies-linked-criminal-organizations-lucrative-cigarette-smuggling Data di accesso: 15 marzo 2013.

[28] LeGresley, E., et al., "British American Tobacco and the 'insidious impact of illicit trade' in cigarettes across Africa", Tobacco Control, 2008, 17(5): p 339-34 http://tobaccocontrol.bmj.com/content/17/5/339.full Data di accesso: 15 marzo 2013.

[29] Smuggling, the tobacco industry and plain packs. Relazione a cura di Luk Joossens per Cancer Research UK, novembre 2012 http://www.cancerresearchuk.org/prod_consump/groups/cr_common/@nre/@pol/documents/generalcontent/smuggling_fullreport.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[30] Heyward, M, Legal analysis of the agreements between European Union, Member States and multinational tobacco companies, New York, settembre 2010. http://www.fctc.org/images/stories/Legal%20analysis%20of%20EU%20agreements%20AND%20EXECUTIVE%20SUMMARY.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[31] Holland J, Jovanovic B, and Dojcinovic S. Big trouble at Big Tobacco, Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP), 2011. Washington, 2011. http://www.reportingproject.net/troubles_with_big_tobacco/

[32] Measuring tax gaps 2012. HMRC. http://www.hmrc.gov.uk/statistics/tax-gaps/mtg-2012.pdf Data di accesso: 9 marzo 2013.

[33] Smuggling, the tobacco industry and plain packs. Relazione a cura di Luk Joossens per Cancer Research UK, novembre 2012 http://www.cancerresearchuk.org/prod_consump/groups/cr_common/@nre/@pol/documents/generalcontent/smuggling_fullreport.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[34] Matrix Insignt, Economic analysis of the EU market of tobacco, nicotine and related products, Bruxelles, 2012 (vedere pag. 71) http://ec.europa.eu/health/tobacco/docs/tobacco_matrix_report_eu_market_en.pdf Data di accesso: 13 marzo 2013.

[35] Matrix Insignt, Economic analysis of the EU market of tobacco, nicotine and related products, Bruxelles, 2012 (da pag. 124 in poi) http://ec.europa.eu/health/tobacco/docs/tobacco_matrix_report_eu_market_en.pdf Data di accesso: 13 marzo 2013.

[36] Direzione generale per l'agricoltura e lo sviluppo rurale, Verbale del Gruppo consultivo sul tabacco, riunione del 1 giugno 2012 http://ec.europa.eu/agriculture/consultations/advisory-groups/tobacco/2012-06-01/minutes_en.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[37] Eurostat 2010, epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Tobacco_processing_statistics_-_NACE_Rev._1.1 Data di accesso: 15 marzo 2013.

[38] Dichiarazione Unitab presso il Comitato delle Regioni, conferenza sulla direttiva DPT. 25 febbraio 2013.

[39] Direttiva 2001/37/CE, Art. 7 – Divieto dell'uso di termini quali "light" e "mild" e conseguente divieto dell'uso di alcuni marchi registrati (ad es. "Malboro Light") http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001L0037:EN:HTML Data di accesso: 15 marzo 2013.

[40] Alemanno A., Bonadio E., Do you mind my smoking? plain packaging of cigarettes under the TRIPS agreement. J. Marshall Rev. Intell. Prop. L. 450 Primavera 2011 http://jmripl.com/articles/Alemanno3.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[41] LA Direttiva 2001 sui medicinali e la Guida vietano l'uso di "elementi di natura promozionale sulle confezioni" e disciplinano l'uso del logo Art. 62 della Direttiva. Direttiva: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:311:0067:0128:en:PDF. Linee guida: http://ec.europa.eu/health/files/eudralex/vol-2/c/bluebox_02_2008_en.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[42] Potential impact on retailers from the introduction of plain tobacco packaging. Deloitte Australia, febbraio 2011 https://www.australianretailers.com.au/downloads/pdf/deloitte/2011_01_31_AAR_Plain_Packaging2.pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

[43] Carter OBJ, Mill BW, Phan T, et al Measuring the effect of cigarette plain packaging on transaction times and selection errors in a simulation experiment. Tob Control doi:10.1136, pubblicato online il 26 settembre 2011 http://tobaccocontrol.bmj.com/content/early/2011/09/23/tobaccocontrol-2011-050087.abstract Data di accesso: 15 marzo 2013.

[44] Carter, O et al. Plain packaging for cigarettes improves retail transaction times. BMJ 2013; 346:f1063. http://www.bmj.com/content/344/bmj.e525/rr/630359 Data di accesso: 15 marzo 2013.

[45] Hulit M . Marketing issues corporate affairs conference May 27, 1994—Manila. 27 maggio 1994. Philip Morris. Bates No. 2504015017/5042, http://legacy.library.ucsf.edu/tid/jga42e00/pdf Data di accesso: 15 marzo 2013.

CONTACT

Smoke Free Partnership
c/o European Respiratory Society

49-51 rue de Treves
1000 Brussels, Belgium

Tél : +32 2 238 53 60
Fax : +32 2 238 53 61

E-mail : smokefree.partnership@ersnet.org

www.smokefreepartnership.eu

Florence Berteletti Kemp

Director, Smoke Free Partnership

Tél : +32 2 238 53 63
Fax : +32 2 238 53 61

E-mail : florence.berteletti@ersnet.org

design by **inextremis.be**